Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Judecător: Victor Rațoi
Dosarul nr. 21r-2129/2023
1-21014081-02-21r-21082023

D E C I Z I E

10 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Preşedintele şedinţei: ***Oxana Robu***
Judecători: ***Stelian Teleucă şi Silvia Gîrbu***

a judecat, fără participarea părților, în ordine de recurs, recursul Directorului Penitenciarului nr. 9-Pruncul, Eduard Timofei, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 iulie 2023 prin care plîngerea condamnatului Zubcu Ivan referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale a fost admisă parțial, și –

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță:23.09.2022- 28.07.2023;
Instanța de recurs: 21.08.2023-10.06.2024.
Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 iulie 2023 s-a admis parţial plîngerea lui Zubcu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în condiţii inumane în penitenciarele respective ale ANP. A fost respinsă ca fiind tardivă plângerea lui Zubcu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în condiţii inumane, în penitenciarele nr. 1, 9, 13 ale ANP în perioadele 24.12.2013 - 08.06.2014; 08.06.2014 - 19.11.2014; 19.11.2014 - 24.11.2014; 24.11.2014-13.01.2015; 17.01.2015 - 28.04.2015; 28.04.2015 - 02.05.2015. A fost constatat faptul că Zubcu Ivan a fost deţinut în calitate de condamnat pe parcursul perioadei 23.01.2018 - 15.03.2018 în penitenciarul nr. 13 al ANP şi al perioadei 16.03.2018-12.04.2019 în penitenciarul nr. 9 al ANP, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din

Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. În condiţiile art. 473^4 alin. (5) Cod de procedură penală, pentru perioada de 413 zile de detenţie în condiţii inumane în penitenciarul nr. 9 şi 13 ale ANP, s-a acordat lui Zubcu Ivan, cu titlu de despăgubire, suma de bani în mărime de 20 650 (douăzeci de mii şase sute cincizeci) lei, şi anume câte o unitate convențională pentru fiecare zi de detenţie menționată, sumă care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului fiinţatelor al R.M. A fost respinsă plângerea condamnatului Zubcu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în condiţii inumane, în penitenciarul nr. 9 Pruncu al ANP, în perioada 12.04.2019-26.01.2023, ca fiind neîntemeiată. A fost inclus în termenul pedepsei de 12 ani închisoare stabilit spre executare lui Zubcu Ivan prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 23 noiembrie 2017 perioada din 23.12.2013 - 02.05.2015 şi a din 22 noiembrie 2012 ora 14:45 - 24 noiembrie 2012, ora 13:00.

2. Pentru a se pronunța cu încheiere, instanța de fond a reținut că la 28.01.2021, condamnatul Zubcu Ivan ***** a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei invocând că condiţiile detenţiei sale în penitenciarele nr. 1 şi 13 ale ANP, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

3. În motivarea plângerii indică asupra perioadelor în care sa aflat în calitate de deţinut în Penitenciarul nr. 1 Taraclia, Penitenciarul nr. 13 Chişinău a fost deţinut în condiţii inumane şi degradante. Mai solicită condamnatul ca să i se includă în termenul de pedeapsă executat perioada aflării sale în penitenciar din 23.12.2013 până la 15.02.2018.

Solicitările recurentului:

4. Împotriva încheierii instanței de fond, a declarat recurs Directorul Penitenciarului nr. 9-Pruncul, Eduard Timofei, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

5. În motivarea recursului a fost menționat că, la data pronunțării încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 28.07.2023, condamnatul Zubcu Ivan mai avea de executat 2 ani 6 luni și 29 zile, ceea ce prezintă o perioadă suficientă din care putea fi dispusă reducerea pedepsei, fără a fi acordată încasarea despăgubirii în valoare bănească.

6. Totodată consideră că, instanța de fond neîntemeiat a admis și a dispus despăgubirea în formă bănească a condamnatului Zubcu Ivan, întrucât ultimul urma a se adresa cu prezenta plângere în instanța cu acțiune civilă, respectând prevederile art. 473^2 al. (5) CPP.

7. Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta,

cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului nu a fost depusă nici o referință.

Aprecierea instanței de recurs:

8. Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii aplicabile speței, Colegiul penal ajunge la concluzie că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată, din următoarele considerente.

9. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

10. Conform art. 448 Cod procedură penală, judecind recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

11. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

12. Analizând normele de drept aplicabile cazului, instanța stabilește, că potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților. Potrivit art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art. 469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)-9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

13. Potrivit art. 473^2 Cod de procedură penală, (1) Plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către

condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

14. În conformitate cu prevederile art. 473^3 Cod de procedură penală, (1) Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare. (2) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. (3) Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare. (4) Termenul maxim de

examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului este de 3 luni.

15. Potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală, (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. (6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), preveniții sânt despăgubiți în conformitate cu art. 385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. (8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenției preventive, instanța de judecată dispune respingerea plângerii.

16. Din materialele cauzei, instanța de fond a reținut că prin sentinţa Judecătoriei Nisporeni din 23 decembrie 2013 Zubcu Ivan ***** a fost condamnat pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 27, art. 145 alin.(2) lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani închisoare. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 23 decembrie 2013 ora 15:30, cu incluederea în acesta a perioadei aflării acestuia sub arest din 22 noiembrie 2012 ora 14:45 şi până la 24 noiembrie 2012, ora 13:00.

17. Prin decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 01 aprilie 2014 a fost respins ca nefondat recursul condamnatului Zubcu Ivan şi se menţine fără modificării sentinţa Judecătoriei Nisporeni din 23 decembrie 2013. Termenul executării pedepsei de calculat din 01 aprilie 2014 şi include în acest termen durata deţinerii sub arest din 11.11.2012 ora 14:45 pînă 24.11.2012 ora 13:00 şi de la 23.12.2013 ora 15:30 pînă la 01 aprilie 2014.

18. Prin decizia Curţii Supreme de Justiţe din 14.10.2014 a fost casată decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 01 aprilie 2014, în cauza penală în privinţa lui Zubcu Ivan şi s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeaşi instanţă de apel în alt complet de judecată.

19. Prin decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 02 aprilie 2015, a fost casată sentinţa Judecătoriei Nisporeni din 23.12.2013 în privinţa lui Zubcu Ivan în baza art.27 şi art.145 alin.(2) lit.(d) Cod penal şi remisă cauza la rejudecare pentru o nouă examinare în accesaşi instanţă în alt complet de judecată.

20. Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 22.04.2015, a fost declarat inamisibil recursul avocatului Liubomir Dudulica în interesele inculpatului Zubcu Ivan prin care a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 02 aprilie 2015.

21. Prin sentinţa Judecătoriei Nisporeni din 18.11.2015 Zubcu Ivan ***** a fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciara de tip semiînchis.

22. În conformitate cu art. 90 alin. (l), (2) şi (6) Cod penal, s-a suspendat condiţionat executarea pedepsei cu închisoare în privinţa lui Zubcu Ivan ***** pe un termen de probă de 3(trei) ani, cu obligarea acestuia să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului competent.

23. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 23 noiembrie 2017 s-a casat sentinţa Judecătoriei Nisporeni din 18.11.2015 şi s-a pronunţat o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanţă prin care se recunoaşte capabil pe Zubcu Ivan în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 27, 145 alin.(2) Cod penal, fiind condamnat la închisoare pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

24. Conform procesului verbal de reţinere, Zubcu Ivan ***** a fost reţinut la 26.02.2018.

25. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana din 26.01.2023, Zubcu Ivan a fost liberat condiționat înainte de termen de la executarea pedepsei aplicate urmare a aplicării prevederilor art. 91 Cod Penal.

26. De menționat că, în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada deținerii

sale în Penitenciarul nr. 13 Chişinău, Penitenciarul nr. 1 Taraclia. În recursul formulat la 26.08.2021, Zubcu a formulat pretenţii al condiţiile detenţiei sale în penitenciarul nr. 9 al ANP, pretinzând că a fost deţinut în condiţii inumane pe tot parcursul încarcerării sale în penitenciarele menţionate.

27. Potrivit raportului prezentat de către instituția penitenciară nr. 9, condamnatul Zubcu Ivan ***** a fost deţinut în penitenciarul nr. 13 Chişinău, Penitenciarul nr. 1 Taraclia, Penitenciarul nr. 9 Pruncu ale ANP în perioadele: 24.12.2013-08.06.2014 – penitenciarul nr. 13 Chișinău; 08.06.2014-19.11.2014-Penitenciarulnr.lTaraclia; 19.11.2014-24.11.2014- Penitenciarul nr.9-Pruncu; 24.11.2014-13.01.2015-Penitenciarul nr. 13-Chişinău; 13.01.2015-17.01.2015 - CPR Nisporeni; 17.01.2015-28.04.2015 -Penitenciarul nr. 13-Chişinău; 28.04.2015-02.05.2015- Liberarea obligaţiunea de nepărăsirea ţării; 27.02.2018-15.03.2018- Penitenciarul nr. 13; 15.03.2018-20.10.2020- Penitenciarul nr. 9; 20.10.2020-19.11.2020-Penitenciarul nr. 16; 19.11.2020-26.01.2023-Penitenciarul nr. 9.

28. Cu referire la plângerea lui Zubcu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în condiţii inumane, în penitenciarele nr. 1, 9, 13 ale ANP în perioadele 24.12.2013-08.06.2014;08.06.2014-19.11.2014; 19.11.2014-24.11.2014; 24.11.2014-13.01.2015; 17.01.2015-28.04.2015; 28.04.2015-02.05.2015, instanța de fond a reținut faptul că, aplicarea mecanismului compensator stabilit în art. 473^2-473^4 din Codul de Procedură Penală, poate avea loc doar urmare a înaintării de către condamnat a plângerii respective, aceasta fiind un drept al condamnatului.

29. La caz, condamnatul Zubcu Ivan a avut dreptul de a înainta plângerea respectivă doar în interiorul termenului legal stabilit -01.01.2019 - 01.07.2019, pe cînd plângerea a fost înaintată la data de 28.01.2021, respectiv, instanța de fond întemeiat a respins ca fiind tardivă plângerea lui Zubcu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în condiţii inumane, în penitenciarele nr. 1, 9, 13 ale ANP în perioadele 24.12.2013-08.06.2014;08.06.2014-19.11.2014; 19.11.2014-24.11.2014; 24.11.2014-13.01.2015; 17.01.2015-28.04.2015; 28.04.2015-02.05.2015.

30. Cu referire la deținerea condamnatului Zubcu Ivan penitenciarele nr. 13 Chișinău și nr. 9 Pruncul, în perioada 27.01.2018-26.01.2023 instanţa întemeiat a constatat că, prevederile art. 473^2 alin. (5) din Codul de procedură penală, au fost respectate pe deplin de către condamnat, plângerea fiind depusă în termenii legali stabiliți.

31. Potrivit raportului prezentat de către instituția penitenciară nr. 9, condamnatul Zubcu Ivan ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr.13 în perioada din 27.02.2018 - 15.03.2018 în celula S 13 care avea o suprafaţa de 26,3 m^2 şi în care erau amplasate 10 paturi, în Penitenciarul nr.9 - Pruncul în perioada din 15.03.2018

- 20.10.2020 şi 19.1 1.2020 - 28.07.2023.

32. Sub acest aspect, instanța de fond întemeiat a reținut faptul că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R.M. nu ating un prag minim de suficiență.

33. Ținând cont de cele expuse supra, instanța de judecată a dat o apreciere condițiilor de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

34. La analiza condițiilor de detenție a deținutului, instanța a luat în considerație Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că ”Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii”.

35. Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

36. În contextul dat, se atestă că reprezentantul penitenciarului nu a probat faptul că condamnatul s-a deținut în celule în care, i-a asigurat condiții decente de trai în perioada aflării lui în penitenciarul nr.13 și în penitenciarul nr. 9 care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or, argumentele enunțate în raportul instituției penitenciarului despre asigurarea minimului necesar, sunt combătute de argumentele prezentate instanței de petiționar.

37. Se reține că condamnatul Zubcu Ivan s-a aflat în condiţii de detenţie contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău în perioada 27.02.2018-15.03.2018 şi

în penitenciarul nr. 9 în perioada 15.03.2018-12.04.2019, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate, în total fiind deținut 413 zile în condiții de detenţie contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor.

38. Pentru perioada de 413 zile de detenţie în condiţii inumane în penitenciarul nr. 9 şi 13 ale ANP, instanța de fond a acordat lui Zubcu Ivan, cu titlu de despăgubire, suma de bani în mărime de 20 650 (douăzeci de mii şase sute cincizeci) lei, şi anume câte o unitate convențională pentru fiecare zi de detenţie menționată, de vreme la data examinării plângerii condamnatului Zubcu Ivan acesta nu mai executa pedeapsa închisorii în penitenciar, iar instanța de fond a aplicat mecanismul compensatoriu prevăzut de art. 473^4 alin (5) CPP ”(5) în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente”.

39. Sub acest aspect, Colegiul penal menționează că la examinarea plângerii condamnatului Zubcu Ivan, privind constatarea detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 ale Convenției pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, instanța de fond nu a comis careva erori, or încheierea contestată este una justificată și motivată.

40. Contrar celor invocate de către Directorul Penitenciarului nr. 9- Pruncul, Eduard Timofei, instanța de recurs consideră că compensarea acordată este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

41. Totodată, la examinarea unor asemenea plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, însă chiar și așa „Alegațiile despre rele tratamente contrare art. 3 trebuie să fie bazate pe probe corespunzătoare”. Deși Curtea recunoaște că proba de rele tratamente nu este ușor de a fi obținută, totuși alegațiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil” *(Cauza Alver c. Estoniei, 08 noiembrie 2005, § 49; Labita c. Italiei, 06 aprilie 2000, § 121)*. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probațiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil” *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, §161; cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, §104; cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, §49; cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009, § 56)*. O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt

similare care nu pot fi puse la îndoială *(cauza Gorobeț c. Moldovei; 11 octombrie 2011, § 50)*.

42. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu plângerea condamnatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

43. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, Colegiul penal va respinge recursul declarat ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

44. În conformitate cu art. art. 447-449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Se respinge, recursul Directorului Penitenciarului nr. 9 - Pruncul, Eduard Timofei, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 iulie 2023 prin care plângerea condamnatului Zubcu Ivan referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale a fost admisă parțial, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,

Judecător: Oxana Robu

Judecători: Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu

În conformitate cu prevederile alin. 8 art. 339 CPP al RM, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează preşedintele şedinţei. În legătură cu demisia judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă în locul lor semnează preşedintele şedinţei, Oxana Robu.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Oxana Robu***